

CONVENȚIE
PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚIE, PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA
DECIZIEI ȘI ACCESUL LA JUSTIȚIE ÎN PROBLEME DE MEDIU

DATE RELEVANTE PRIVIND CONVENȚIA

Data adoptării: 25.06.1998
Locul adoptării: Aarhus
Data intrării în vigoare: 30.10.2001
Depozitar: Organizația Națiunilor Unite (ONU)

ROMÂNIA a ratificat Convenția prin Legea nr. 86/2000, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 224 din 22.05.2000.

TEXTUL INTEGRAL AL CONVENȚIEI

Părțile la prezenta convenție,

reamintind principiul 1 al Declarației de la Stockholm asupra mediului uman, reamintind, de asemenea, principiul 10 al Declarației de la Rio privind mediul și dezvoltarea, reamintind, în continuare, rezoluțiile Adunării Generale nr. 37/7 din 28 octombrie 1982 privind Carta Mondială pentru Natură și nr. 45/94 din 14 decembrie 1990 privind necesitatea de a asigura un mediu sănătos pentru bunăstarea indivizilor,

reamintind, de asemenea, Carta Europeană privind Mediul și Sănătatea, adoptată de prima Conferință privind mediul și sănătatea a Organizației Mondiale a Sănătății la Frankfurt pe Main la 8 decembrie 1989, afirmând necesitatea de a proteja, de a conserva și de a îmbunătăți starea mediului și de a asigura dezvoltarea durabilă și protecția mediului,

recunoscând că protecția adecvată a mediului este esențială pentru bunăstarea umană și exercitarea drepturilor fundamentale ale omului, incluzând însuși dreptul la viață,

recunoscând, de asemenea, că orice persoană are dreptul să trăiască într-un mediu adecvat sănătății și bunăstării sale și că are sarcina, atât la nivel individual, cât și în asociere cu alții, să protejeze și să îmbunătățească mediul în beneficiul generațiilor prezente și viitoare și să respecte prezenta îndatorire,

considerând că pentru a fi capabili să mențină acest drept și să respecte prezenta sarcină cetățenii trebuie să aibă acces la informație, să fie îndreptățiți de a participa la luarea deciziei și să poată avea acces la justiție în probleme de mediu și recunoscând în această privință că cetățenii pot avea nevoie de asistență pentru a-și exercita dreptul,

recunoscând că în domeniul mediului un acces mai bun la informație și participarea publicului la luarea deciziei îmbunătățesc calitatea și implementarea deciziilor, contribuie la conștientizarea publicului asupra problemelor de mediu, oferă acestuia posibilitatea de a-și arăta preocupările și dau prilejul autorităților publice să țină seama de asemenea preocupări,

ținând spre o mai bună conștientizare a luării deciziilor și spre transparență în acest domeniu, precum și spre întărirea sprijinului publicului pentru deciziile care privesc mediul înconjurător, recunoscând importanța transparenței în toate ramurile executivului și invitând autoritățile legislative să implementeze principiile acestei convenții în procedurile lor,

recunoscând că publicul trebuie să fie conștient de procedurile privind participarea la procesul luării deciziilor cu implicații asupra mediului, să aibă acces liber la aceste proceduri și să știe cum să le folosească,

recunoscând, de asemenea, importanța rolului pe care îl pot juca în domeniul protecției mediului cetățenii, organizațiile neguvernamentale și sectorul privat,

dorind să promoveze educația ecologică pentru o mai profundă înțelegere a mediului și dezvoltării durabile și să încurajeze conștientizarea publicului și participarea acestuia la luarea deciziilor care afectează mediul și dezvoltarea durabilă,

notând în acest context importanța utilizării mass-media, a sistemelor electronice sau a altor forme viitoare de comunicare,

recunoscând importanța deplinei integrări a considerațiilor de mediu în luarea deciziilor la nivel guvernamental și necesitatea ca autoritățile publice să dețină informații exacte, corecte și actuale privind mediul înconjurător,

recunoscând că autoritățile publice dețin informații privind mediul, care sunt de interes public,

preocupate de faptul că mecanismele juridice eficiente trebuie să fie accesibile publicului, inclusiv organizațiilor, astfel încât interesele legitime să fie protejate și legea să fie aplicată,

observând importanța furnizării unei informații adecvate către utilizatori pentru ca aceștia să fie capabili să aleagă soluții cât mai bune,

recunoscând preocuparea publicului privind evacuarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și necesitatea creșterii transparenței și angajării participării publice la luarea deciziei în acest domeniu,

convinse că implementarea acestei convenții va contribui la întărirea democrației în regiunea Comisiei Economice pentru Europa (CEE),

conștiente de rolul jucat în această privință de către CEE și reamintind, între altele, liniile directoare ale CEE privind accesul la informația de mediu și participarea publicului la luarea deciziilor referitoare la mediul înconjurător, aprobate în Declarația ministerială adoptată la cea de-a treia Conferință ministerială "Mediu pentru Europa" (25 octombrie 1995, Sofia, Bulgaria),

*ținând seama de prevederile pertinente ale **Convenției** privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontier, încheiată la Espoo, Finlanda, la 25 februarie 1991, ale Convenției asupra efectelor transfrontaliere ale accidentelor industriale și ale **Convenției** privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontieră și a lacurilor internaționale, ambele încheiate la Helsinki la 17 martie 1992, și ale altor convenții regionale,*

conștiente de faptul că adoptarea acestei convenții va contribui la întărirea pe viitor a procesului "Mediul pentru Europa" și a rezultatelor celei de-a patra Conferințe ministeriale de la Aarhus, Danemarca, din iunie 1998,

au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Obiective

Pentru a contribui la protejarea drepturilor oricărei persoane din generațiile actuale și viitoare de a trăi într-un mediu adecvat sănătății și bunăstării sale, fiecare parte va garanta drepturile privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, conform prevederilor prezentei convenții.

ARTICOLUL 2

Definiții

În sensul prezentei convenții:

1. parte înseamnă, în cazul în care textul nu prevede altfel, o parte contractantă la prezenta convenție;
2. autoritate publică înseamnă:
 - a) guvern la nivel național, regional sau la alt nivel;
 - b) persoane fizice sau juridice care îndeplinesc funcții administrative publice conform legislației naționale, inclusiv sarcini specifice, activități sau servicii în legătură cu mediul;
 - c) orice altă persoană fizică sau juridică având responsabilități ori funcții publice sau care asigură servicii publice în legătură cu mediul sub controlul unui organism sau al unei persoane care se înscrie în prevederile subpunctelor a) sau b) ale prezentului articol;
 - d) instituțiile oricărei organizații de integrare economică regională la care se face referire în art. 17 și care este parte la prezenta convenție.

Prezenta definiție nu include organisme sau instituții care acționează ca autoritate judecătorească sau legislativă;

3. informație de mediu înseamnă orice informație scrisă, vizuală, audio, electronică sau sub orice formă materială, privind:

a) starea elementelor de mediu, cum ar fi aerul și atmosfera, apa, solul, pământul, peisajul și zonele naturale, diversitatea biologică și componentele sale, inclusiv organismele modificate genetic și interacțiunea dintre aceste elemente;

b) factori, cum ar fi: substanțele, energia, zgomotul și radiația și activitățile ori măsurile, inclusiv măsurile administrative, acordurile de mediu, politicile, legislația, planurile și programele care afectează sau pot afecta elementele de mediu amintite la subpunctul a), analizele cost-beneficiu sau alte analize și prognoze economice folosite în luarea deciziei de mediu;

c) starea sănătății și siguranței umane, condițiile de viață umană, zonele culturale și construcțiile și modul în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu ori de factorii, activitățile sau măsurile cuprinse în subpunctul b);

4. public înseamnă una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în concordanță cu legislația sau cu practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile acestora;

5. public interesat înseamnă publicul afectat sau care poate fi afectat ori care are un interes în deciziile de mediu; în scopul acestei definiții organizațiile neguvernamentale care promovează protecția mediului și îndeplinesc cerințele legii naționale vor fi considerate ca având un interes.

ARTICOLUL 3

Prevederi generale

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative necesare și va adopta reglementări și alte măsuri, inclusiv pentru realizarea compatibilității dintre prevederile care pun în aplicare accesul la informație, participarea publicului și accesul la justiție din cadrul acestei convenții, precum și măsuri pentru intrarea sa în vigoare, pentru a stabili și a menține un cadru transparent și consistent de aplicare a prevederilor convenției.

2. Fiecare parte se va strădui să asigure ca oficialitățile și autoritățile să asiste și să îndrume publicul în scopul asigurării accesului la informație, în vederea facilitării participării sale la luarea deciziei și a accesului la justiție în probleme de mediu.

3. Fiecare parte va promova educația ecologică și conștientizarea publicului în problemele de mediu, în special modalitățile de acces la informație, participarea la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu.

4. Fiecare parte va asigura recunoașterea și susținerea asociațiilor, organizațiilor sau a grupurilor care promovează protecția mediului și va asigura conformarea sistemului de drept național cu această obligație.

5. Prevederile prezentei convenții nu vor afecta dreptul unei părți de a menține sau de a introduce măsuri care să asigure un acces mai larg la informație, o participare publică mai intensă la luarea deciziei și un acces mai larg la justiție în probleme de mediu, altele decât cele cerute de prezenta convenție.

6. Prezenta convenție nu va cere nici o derogare de la drepturile existente privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu.

7. Fiecare parte va promova aplicarea principiilor acestei convenții în cadrul proceselor decizionale privind mediul la nivel internațional și în cadrul activității organizațiilor internaționale în probleme legate de mediu.

8. Fiecare parte va asigura ca persoanele care își exercită drepturile conform prevederilor prezentei convenții să nu fie penalizate, persecutate sau hărțuite în vreun fel pentru implicarea lor. Prezenta prevedere nu va afecta posibilitățile instanțelor naționale de a percepe taxe rezonabile pentru acțiunile judiciare.

9. În sfera de aplicare a prevederilor relevante ale prezentei convenții publicul va avea acces la informații, va avea posibilitatea să participe la luarea deciziilor și va avea acces la justiție în problemele de mediu, fără nici o discriminare bazată pe cetățenie, naționalitate sau domiciliu, iar în cazul persoanelor juridice, fără discriminare bazată pe locul în care sunt înregistrate sau în care se află centrul efectiv al activităților lor.

ARTICOLUL 4

Accesul la informația de mediu

1. Fiecare parte va asigura ca autoritățile publice, în condițiile următoarelor puncte ale acestui articol, ca răspuns la o cerere de informație pe probleme de mediu, să pună această informație la dispoziție publicului, respectând prevederile legislației naționale, inclusiv în cazul în care sunt cerute copii de pe documentația conținând sau cuprinzând informația respectivă, având în vedere subpunctul b) al prezentului articol:

a) fără a fi necesară declararea interesului;

b) sub forma cerută, în afara situațiilor în care:

(i) este mai rezonabil pentru autoritatea publică să ofere informația cerută sub altă formă, caz în care trebuie arătate motivele pentru care poate fi făcută disponibilă în acea formă; sau

(ii) informația este deja disponibilă publicului sub altă formă.

2. Informația de mediu asupra căreia se face referire la pct. 1 al acestui articol va fi făcută disponibilă în cel mai scurt timp și cel mai târziu la o lună după ce cererea a fost înaintată, în afara cazului în care volumul și complexitatea informației justifică prelungirea acestei perioade până la două luni de la data solicitării. Solicitantul trebuie să fie informat despre orice prelungire și despre motivele acesteia.

3. O solicitare de informație de mediu poate fi refuzată dacă:

a) autoritatea publică căreia îi este adresată solicitarea nu deține informația respectivă;

b) cererea este vizibil nerezonabilă sau este formulată într-o manieră prea generală; ori

c) cererea se referă la documente în curs de elaborare sau privește sistemul de comunicații interne al autorităților publice, în cazul în care o astfel de excepție este prevăzută de legea națională sau de practica obișnuită, luându-se în considerare interesul public în cazul unei asemenea dezvoltări.

4. O solicitare de informație de mediu poate fi refuzată dacă dezvoltarea acesteia ar afecta în mod negativ:

a) confidențialitatea procedurilor autorităților publice, în cazul în care o astfel de confidențialitate este prevăzută de legislația națională;

b) relațiile internaționale, siguranța națională sau securitatea publică;

c) cursul justiției, dreptul unei persoane de a beneficia de o judecată dreaptă sau dreptul unei autorități publice de a conduce o anchetă de natură penală sau disciplinară;

d) confidențialitatea informațiilor comerciale și industriale, în cazul în care aceasta este prevăzută de lege pentru a proteja un interes economic legitim. În acest context informația privind emisiile care sunt semnificative pentru protecția mediului va fi făcută publică;

e) drepturile de proprietate intelectuală;

f) confidențialitatea unor date personale și/sau a unor dosare aparținând unei persoane fizice, atunci când această persoană nu a consimțit la publicarea informațiilor, în cazul în care o astfel de confidențialitate este prevăzută de legislația națională;

g) interesele unei terțe părți care a oferit informația cerută fără ca acea parte să fie pusă sub/sau să existe posibilitatea punerii sale sub o obligație legală de a face astfel, în situația în care această parte nu a consimțit la publicarea materialului; sau

h) mediul la care se referă informația, cum ar fi locurile de cuibărit al speciilor rare.

Motivele de refuz menționate anterior trebuie interpretate în mod restrictiv, luându-se în considerare satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor și posibilitatea ca informația solicitată să fie legată de emisiile în mediu.

5. În cazul în care o autoritate publică nu deține informația cerută, acea autoritate publică trebuie, cât mai rapid posibil, să informeze solicitantul cu privire la autoritatea publică la care crede că este posibil să se găsească informația respectivă sau să transfere cererea acelei autorități, informând în același timp solicitantul.

6. Fiecare parte va asigura ca, în cazul în care informația exceptată de la regula de a fi făcută publică în conformitate cu pct. 3 c) și 4 ale acestui articol poate fi separată fără a se aduce un prejudiciu confidențialității informației exceptate, autoritățile publice să pună la dispoziție acea parte din informația de mediu solicitată care poate fi divulgată.

7. Refuzul unei solicitări va fi făcut în scris, dacă solicitarea a fost făcută în scris sau dacă solicitantul cere acest lucru. Un refuz va cuprinde motivele acestuia și va oferi informații asupra accesului la procedura de recurs care este asigurată în concordanță cu prevederile art. 9. Refuzul trebuie să fie făcut cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o lună, în afara cazului în care complexitatea informației

justifică o prelungire a acestei perioade până la două luni de la data înaintării cererii. Solicitantul trebuie să fie informat despre orice prelungire și despre motivele acesteia.

8. Fiecare parte are dreptul de a permite autorităților sale publice să instituie un tarif pentru furnizarea informației, dar un asemenea tarif nu trebuie să depășească o sumă rezonabilă. Autoritățile publice care intenționează să instituie un asemenea sistem de tarifare pentru furnizarea informației trebuie să pună la dispoziție solicitanților o listă cuprinzând prețurile care pot fi percepute, indicând circumstanțele în care acestea pot fi percepute sau exceptate și cazurile în care furnizarea unor informații este condiționată de o plată în avans.

ARTICOLUL 5

Colectarea și diseminarea informației de mediu

1. Fiecare parte va asigura că:

- a) autoritățile publice dețin informații de mediu la zi, relevante pentru funcțiile lor;
- b) sunt stabilite sisteme obligatorii pentru asigurarea unui flux adecvat al informației către autoritățile publice despre activitățile propuse și existente, care pot afecta în mod semnificativ mediul;
- c) în cazul oricărei amenințări iminente a sănătății umane sau a mediului, cauzată de activitățile umane sau datorată unor cauze naturale, toate informațiile care ar da posibilitatea publicului să ia măsuri de prevenire sau să amelioreze efectele negative provocate de acea amenințare și care sunt deținute de o autoritate publică sunt diseminate imediat și fără nici o întârziere membrilor publicului, care pot fi afectați.

2. Fiecare parte va asigura, în cadrul legislației naționale, ca modalitatea în care autoritățile publice fac disponibilă informația de mediu să fie transparentă, iar informația de mediu să fie efectiv accesibilă, printre altele, prin:

- a) furnizarea unei informații suficiente publicului despre tipul și scopul informației de mediu deținute de autoritățile publice, termenii de bază și condițiile în care o asemenea informație este disponibilă și accesibilă și procesul prin care ea poate fi obținută;
- b) stabilirea și menținerea unor aranjamente practice, cum ar fi:
 - (i) liste accesibile publicului, registre sau dosare;
 - (ii) solicitarea oficialităților să susțină publicul în asigurarea accesului la informație în conformitate cu prezenta convenție;
 - (iii) identificarea punctelor de contact; și
- c) accesul gratuit la informațiile de mediu conținute în liste, registre sau dosare, în conformitate cu subpunctul b) (i).

3. Fiecare parte va asigura ca informația de mediu să devină disponibilă în mod progresiv prin intermediul unor baze electronice de date care sunt ușor accesibile publicului prin rețele de telecomunicații publice. Informația accesibilă în această formă trebuie să includă:

- a) rapoarte asupra stării mediului, în conformitate cu pct. 4;
- b) texte ale legilor privind/sau în legătură cu mediul;
- c) politici, planuri și programe privind/sau în legătură cu mediul, acordurile de mediu;
- d) alte informații, cu precizarea că disponibilizarea unor asemenea informații sub această formă ar facilita aplicarea legilor naționale prin care se implementează prezenta convenție, cu condiția ca această informație să fie deja disponibilă sub formă electronică.

4. Fiecare parte va publica și va disemina, la intervale care nu vor depăși 3 sau 4 ani, un raport național privind starea mediului, inclusiv informații privind calitatea mediului și presiunea asupra mediului.

5. Fiecare parte va lua măsuri, în cadrul legal național, în scopul diseminării, printre altele, a:

- a) legislației și documentelor despre politici, cum ar fi documente legate de strategii, politici, programe și planuri de acțiune legate de mediu și rapoarte intermediare asupra implementării lor, pregătite la diferite niveluri ale guvernului;
- b) tratatelor internaționale, convențiilor și înțelegerilor privind problemele de mediu;
- c) altor documente internaționale semnificative privind problemele de mediu, dacă sunt adecvate.

6. Fiecare parte va încuraja agenții economici ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului să informeze în mod regulat publicul despre impactul activităților și produselor lor asupra mediului, acolo unde este posibil în cadrul unor acțiuni voluntare de ecoetichetare, prin realizarea de scheme de audit de mediu, bilanțuri de mediu sau prin alte mijloace.

7. Fiecare parte:

a) va publica faptele și analizele faptelor care sunt considerate relevante și importante pentru schițarea unor propuneri majore de politici de mediu;

b) va publica ori, în caz contrar, va face accesibile materiale explicative despre felul în care partea respectivă răspunde cererilor publicului în probleme care intră sub incidența prevederilor prezentei convenții;

c) va asigura într-o formă adecvată informații privind performanțele funcțiilor publice sau serviciile publice ale guvernului, la toate nivelurile, legate de mediu.

8. Fiecare parte va dezvolta mecanisme prin care să se asigure că o cantitate suficientă de informații despre produse este făcută disponibilă, astfel încât să dea posibilitatea consumatorilor să facă alegeri care au la bază informații de mediu.

9. Fiecare parte va stabili în mod progresiv, ținând seama de procedurile internaționale atunci când este cazul, un sistem național coerent pentru inventare sau registre de poluare, sub forma unei baze de date structurate, computerizate și accesibile publicului, realizată prin intermediul unor formulare standardizate. Un asemenea sistem poate să includă intrări, emisii și transferuri în mediul înconjurător ale unor serii specifice de substanțe și produse, incluzând apa, energia și utilizarea resurselor, care provin dintr-o serie de activități specifice, din/spre locurile de tratare sau de depozitare.

10. Nici o prevedere a acestui articol nu poate prejudicia dreptul părților de a refuza divulgarea unor anumite informații de mediu în concordanță cu prevederile art. 4 pct. 3 și 4.

ARTICOLUL 6

Participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice

1. Fiecare parte:

a) va aplica prevederile acestui articol cu privire la deciziile legate de orice activități propuse pentru procedura de autorizare, enumerate în anexa nr. I;

b) în concordanță cu legislația națională, va aplica prevederile acestui articol și la deciziile referitoare la activitățile care nu sunt prevăzute în anexa nr. I, dar care pot avea un efect semnificativ asupra mediului. Părțile vor stabili dacă asemenea activități propuse fac obiectul acestor prevederi;

c) poate decide, de la caz la caz și conform legislației naționale, să nu aplice prevederile acestui articol la activitățile care au ca scop apărarea națională, dacă acea parte consideră că solicitarea unei astfel de informații ar prejudicia acest scop.

2. Publicul interesat va fi informat, prin anunț public ori în mod individual, când este cazul, despre demararea unei proceduri de luare a deciziei de mediu și într-o manieră adecvată, în timp util și efectiv, printre altele, despre:

a) activitatea propusă și despre o solicitare asupra căreia se va lua o decizie;

b) natura deciziei posibile sau despre proiectul de decizie;

c) autoritatea publică responsabilă de luarea deciziei;

d) procedura inițiată, incluzând modul și momentul în care o asemenea informație poate fi furnizată:

(i) începutul procedurii;

(ii) oportunitățile de participare a publicului;

(iii) data și beneficiul oricărei audieri publice inițiate;

(iv) o indicație privind autoritatea publică de la care pot fi obținute informații relevante și la care a fost depozitată informația relevantă pentru examinare de către public;

(v) o indicație asupra autorității publice relevante sau asupra oricărui organism oficial căruia îi pot fi adresate comentarii sau întrebări și asupra perioadei în care sunt primite aceste comentarii ori întrebări; și

(vi) o indicație asupra tipului de informație de mediu relevantă, disponibilă pentru acțiunea propusă;

e) faptul că activitatea face obiectul unei proceduri naționale sau transfrontieră de evaluare a impactului asupra mediului.

3. Procedurile de participare publică vor include limite de timp rezonabile pentru diferitele faze, care să permită timp suficient pentru informarea publicului, în concordanță cu prevederile pct. 2, și timp suficient pentru ca acesta să se pregătească și să participe efectiv în timpul procesului de luare a deciziei de mediu.

4. Fiecare parte va asigura participarea publicului la începutul procedurii, atunci când toate opțiunile sunt deschise și poate avea loc o participare efectivă a publicului.

5. Fiecare parte, când este cazul, trebuie să încurajeze posibii solicitanți să identifice publicul interesat, să angajeze discuții și să furnizeze informații referitoare la obiectivele inițiativei lor înaintea depunerii cererii pentru autorizarea unei activități.

6. Fiecare parte va cere autorităților publice competente să asigure accesul publicului interesat, în vederea examinării, la cerere, dacă legislația națională prevede astfel, gratuit și într-un timp foarte scurt, la totalitatea informațiilor relevante pentru procesul decizional, care sunt disponibile în timpul procedurilor de participare publică, în conformitate cu prevederile acestui capitol, fără a prejudicia drepturile părților de a refuza divulgarea anumitor informații în concordanță cu prevederile art. 4 pct. 3 și 4. Informațiile semnificative vor include, cel puțin, fără a prejudicia prevederile art. 4:

a) o descriere a locului și a caracteristicilor fizice și tehnice ale activității propuse, inclusiv o estimare a reziduurilor și emisiilor probabile;

b) o descriere a efectelor semnificative ale activității de mediu propuse;

c) o descriere a măsurilor inițiate, pentru a preveni și/sau pentru a reduce efectele, inclusiv emisiile;

d) o prezentare sumară, dar nu tehnică, a celor menționate mai sus;

e) o schiță a principalelor alternative studiate de solicitant; și

f) în conformitate cu legislația națională, principalele rapoarte și recomandări publicate, destinate autorității publice, în momentul în care publicul interesat trebuie să fie informat, având în vedere prevederile pct. 2.

7. Procedurile pentru participarea publică vor permite publicului să înainteze, în scris sau, când este cazul, la o audiere publică ori un sondaj cu solicitantul, orice comentarii, informații, analize sau opinii considerate relevante pentru activitatea propusă.

8. Fiecare parte va asigura ca în decizia luată să se țină seama de rezultatul participării publicului.

9. Fiecare parte va asigura ca, în momentul în care decizia a fost luată de autoritatea publică, publicul să fie informat prompt despre aceasta, în concordanță cu procedurile normale. Fiecare parte va asigura accesul publicului la textul deciziei, la motivele și considerațiile care au stat la baza acesteia.

10. Fiecare parte va asigura că, în momentul în care o autoritate publică reconsideră sau actualizează condițiile de funcționare pentru o activitate care face obiectul pct. 1, prevederile pct. 2-9 sunt aplicate fără rezerve, unde este cazul.

11. Fiecare parte, în cadrul legislației sale naționale, va aplica, cât mai mult posibil și unde este adecvat, prevederile acestui articol la deciziile privind autorizarea evacuării deliberate în mediu a organismelor modificate genetic.

ARTICOLUL 7

Participarea publicului în timpul pregătirii planurilor,
programelor și politicilor legate de mediu

Fiecare parte va lua măsuri practice adecvate și/sau va promova prevederi pentru ca publicul să participe în timpul pregătirii planurilor și programelor legate de mediu, într-un cadru transparent și cinstit, după ce i-a fost furnizată informația necesară. În acest cadru se vor aplica prevederile pct. 3, 4 și 8 ale art. 6. Publicul care poate participa va fi identificat de autoritatea publică relevantă, ținându-se seama de obiectivele acestei convenții. În aceeași măsură fiecare parte se va strădui să asigure oportunitățile necesare în vederea participării publicului în timpul pregătirii politicilor legate de mediu.

ARTICOLUL 8

Participarea publicului în timpul pregătirii regulamentelor de aplicare,
a normativelor și instrumentelor legale obligatorii, general aplicabile

Fiecare parte se va strădui să promoveze o participare efectivă a publicului într-o etapă adecvată, atâta timp cât opțiunile sunt încă deschise, în perioada pregătirii regulamentelor de aplicare și a altor reglementări legale obligatorii, general aplicabile, care pot avea un efect semnificativ asupra mediului. La acest nivel trebuie făcuți următorii pași:

a) trebuie fixată o perioadă suficientă pentru realizarea unei participări publice efective;

b) proiectele reglementărilor legale trebuie să fie publicate sau făcute disponibile prin alte metode;

c) trebuie să îi fie oferită publicului posibilitatea de a face comentarii, direct sau prin intermediul unor organisme consultative reprezentative.

Rezultatul participării publicului trebuie să fie luat în considerare cât mai mult posibil.

ARTICOLUL 9

Accesul la justiție

1. Fiecare parte, în cadrul legislației naționale, va asigura posibilitatea pentru orice persoană care consideră că solicitarea informației, conform prevederilor art. 4, a fost ignorată, în mod greșit refuzată, parțial sau în totalitate, ori care consideră că a primit un răspuns inadecvat sau că cererea sa nu a fost considerată conform prevederilor art. 4, de a avea acces la o procedură de recurs în fața instanței de judecată sau a altui organism independent și imparțial prevăzut de lege.

În cazul în care o parte asigură un astfel de recurs în fața unei instanțe de judecată, ea va face astfel încât o asemenea persoană să aibă acces și la o procedură de fond stabilită de lege, care să fie gratuită sau nu prea scumpă, în cazul reconsiderării solicitării de către o autoritate publică sau al revizuirii de către un organism independent și imparțial, altul decât o instanță de judecată.

Decizia finală luată în concordanță cu prevederile pct. 1 trebuie să fie obligatorie pentru autoritatea publică care deține informația. Motivele trebuie să fie declarate în scris, cel puțin în cazul în care informația este refuzată conform prevederilor acestui punct.

2. Fiecare parte trebuie, în cadrul legislației naționale, să asigure membrilor publicului interesat:

a) care au un interes suficient; sau

b) cărora li se afectează un drept, în cazul în care procedurile administrative legale ale unei părți solicită aceasta ca o precondiție, accesul la o procedură de recurs în fața instanței și/sau a altui organism independent și imparțial stabilit prin lege, pentru a contesta, ca fond și ca procedură, legalitatea oricărei decizii, act sau omisiuni care face obiectul prevederilor art. 6, în cazul în care legislația națională prevede astfel și fără a prejudicia prevederile pct. 3 sau alte prevederi relevante ale acestei convenții.

Interesul suficient sau afectarea unui drept va fi determinată în concordanță cu prevederile legilor naționale și cu obiectivele de a asigura publicului interesat un acces larg la justiție conform prevederilor prezentei convenții. La acest nivel interesul oricărei organizații neguvernamentale care îndeplinește cerințele specificate la art. 2 pct. 5 trebuie să fie considerat suficient pentru scopul subpunctului a) de mai sus. Astfel de organizații vor fi considerate ca având dreptul sau capacitatea de a fi afectate în concordanță cu prevederile subpunctului b) de mai sus.

Prevederile pct. 2 nu vor exclude posibilitatea unei proceduri prealabile de recurs în fața unei autorități administrative și nu pot afecta cerința epuizării procedurilor de recurs administrative înainte de recurgerea la procedurile judiciare, în cazul în care o astfel de cerință există în dreptul intern.

3. În plus și fără a prejudicia procedurile la care se referă pct. 1 și 2, fiecare parte trebuie să asigure ca, în momentul în care toate criteriile sunt îndeplinite, dacă acestea sunt prevăzute de legislația națională, membrii publicului să aibă acces la procedurile administrative sau juridice pentru a contesta actele sau omisiunile persoanelor private și autorităților publice, care contravin prevederilor legislației naționale cu referire la mediu.

4. În plus și fără a prejudicia prevederile pct. 1, procedurile la care se referă pct. 1, 2 și 3 trebuie să asigure remedierea adecvată și efectivă, inclusiv adoptarea unei hotărâri judecătorești, când este cazul, care să fie obiectivă, echitabilă, la timp și să nu coste foarte mult. Deciziile luate în conformitate cu prevederile acestui articol trebuie să fie date sau înregistrate în scris. Deciziile instanțelor și, oricând este posibil, ale altor organisme trebuie să fie accesibile publicului.

5. Pentru ca prevederile acestui articol să fie efective fiecare parte va asigura ca publicul să fie informat cu privire la accesul la procedurile de recurs administrativ sau judiciar și trebuie să ia în considerare stabilirea unui mecanism de asistență pentru a elimina sau a reduce obstacolele financiare ori de altă natură privind accesul la justiție.

ARTICOLUL 10

Reuniunea părților

1. Prima întâlnire a părților va fi convenită nu mai târziu de un an de la data intrării în vigoare a prezentei convenții. În plus o întâlnire ordinară a părților va fi ținută cel puțin o dată la fiecare 2 ani, numai dacă părțile nu decid altfel, sau la solicitarea scrisă a uneia dintre părți, cu condiția ca, într-un interval de 6 luni de la comunicarea solicitării tuturor părților de către secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, solicitarea respectivă să fie suportată de cel puțin o treime din numărul părților.

2. La întâlnirile lor părțile vor examina în mod continuu punerea în aplicare a prezentei convenții prin rapoarte elaborate de părți în mod regulat și în acest scop:

a) vor analiza politicile, abordările legale și metodologice privind accesul la informație, participarea publică la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, în scopul îmbunătățirii acestora;

b) vor schimba informații cu privire la experiența câștigată în încheierea și punerea în aplicare a acordurilor bilaterale și multilaterale sau a altor înțelegeri legate de scopul prezentei convenții și la care una sau mai multe părți sunt parte;

c) vor solicita, unde este cazul, serviciile organismelor relevante ale Comisiei Economice pentru Europa și ale altor organisme internaționale și comitete specifice, în legătură cu toate aspectele pertinente pentru îndeplinirea scopurilor prezentei convenții;

d) vor stabili orice organisme subsidiare care se consideră necesare;

e) vor pregăti, unde este cazul, protocoale la prezenta convenție;

f) vor considera și vor adopta propuneri pentru amendamente la prezenta convenție în concordanță cu prevederile art. 14;

g) vor considera și vor întreprinde orice acțiune auxiliară care poate fi solicitată pentru atingerea scopurilor prezentei convenții;

h) la prima lor întâlnire vor considera și vor adopta prin consens reguli de procedură pentru întâlnirile lor și ale organismelor subsidiare;

i) la prima lor întâlnire vor analiza experiența lor în aplicarea prevederilor art. 5 pct. 9 și vor studia măsurile care sunt necesare pentru a dezvolta viitorul sistem la care se referă acel punct, luând în considerare procesele și schimbările internaționale, inclusiv elaborarea unui instrument adecvat privind registrele emisiilor și transferul poluanților, sau inventarele care pot fi anexate la prezenta convenție.

3. Reuniunea părților va lua în considerare, dacă este necesar, stabilirea regulilor financiare pe bază de consens.

4. Organizația Națiunilor Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională pentru Energie Atomică, precum și orice alt stat sau organizație de integrare economică regională, împuternicită în baza prevederilor art. 17 să semneze prezenta convenție, dar care nu este parte la aceasta, și orice organizație interguvernamentală calificată în domeniile care privesc convenția vor fi împuternicite să participe ca observatori la reuniunile părților.

5. Orice organizație neguvernamentală, calificată în domeniile la care se referă convenția, care l-a informat pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa despre dorința sa de a fi reprezentată la o reuniune a părților, va fi împuternicită să participe ca observator numai dacă cel puțin o treime din numărul părților prezente la întâlnire nu ridică obiecțiuni.

6. În sensul prevederilor pct. 4 și 5, regulile de procedură la care se referă prevederile pct. 2 h) vor prevedea aranjamente practice pentru procedura de admitere și pentru alți termeni relevanți.

ARTICOLUL 11

Dreptul la vot

1. Exceptând prevederile pct. 2, fiecare parte la prezenta convenție va avea dreptul la un vot.

2. Organizațiile de integrare economică europeană, în cadrul competenței lor, vor exercita dreptul la vot cu un număr de voturi egal cu numărul statelor care sunt părți la prezenta convenție. Astfel de organizații nu își vor exercita dreptul de vot, dacă statele lor membre și-l exercită pe al lor și viceversa.

ARTICOLUL 12

Secretariatul

Secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa va îndeplini următoarele funcții de secretariat:

a) convocarea și pregătirea reuniunilor părților;

b) transmiterea către părți a rapoartelor și a altor informații primite în conformitate cu prevederile prezentei convenții;

c) alte funcții care pot fi atribuite de părți.

ARTICOLUL 13

Anexele

Anexele la prezenta convenție constituie parte integrantă a acesteia.

ARTICOLUL 14

Amendamente la convenție

1. Orice parte are dreptul să propună amendamente la prezenta convenție.
2. Textul oricărui amendament propus la prezenta convenție va fi înaintat în scris secretarului executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl va comunica tuturor părților cu cel puțin 90 de zile înainte de întâlnirea părților la care este propus pentru adoptare.
3. Părțile vor face orice efort pentru a ajunge la un acord, prin consens, privind orice amendament propus la prezenta convenție. Dacă toate eforturile pentru obținerea consensului au fost epuizate și nu s-a ajuns la nici un acord, amendamentul va fi adoptat cu votul unei majorități de trei pătrimi din numărul părților prezente și votante la reuniune.
4. Amendamentele la prezenta convenție, adoptate în concordanță cu prevederile pct. 3, vor fi înaintate de depozitar tuturor părților, pentru ratificare, aprobare sau acceptare. Amendamentele la prezenta convenție, altele decât cele la o anexă, vor intra în vigoare pentru părțile care le-au ratificat, le-au aprobat sau le-au acceptat în cea de-a 90-a zi după primirea de către depozitar a notificării ratificării, aprobării sau acceptării de către cel puțin trei pătrimi din numărul acestor părți. După această dată ele vor intra în vigoare pentru orice altă parte în cea de-a 90-a zi după ce partea respectivă depune instrumentul său de ratificare, de aprobare sau de acceptare a amendamentelor.
5. Orice parte care nu este capabilă să aprobe un amendament la o anexă la prezenta convenție va notifica acest lucru în scris depozitarului în decurs de 12 luni de la data comunicării adoptării. Depozitarul va comunica tuturor părților, fără întârziere, orice astfel de notificare primită. O parte are dreptul să înlocuiască în orice moment o acceptare a unei notificări anterioare și, după depunerea unui instrument de acceptare la depozitar, amendamentele la o astfel de anexă vor deveni efective pentru acea parte.
6. La expirarea celor 12 luni de la data comunicării de către depozitar, în concordanță cu prevederile pct. 4, un amendament la o anexă va deveni efectiv pentru acele părți care nu au transmis o notificare la depozitar conform prevederilor pct. 5, dacă cel puțin o treime din numărul părților a înaintat o astfel de notificare.
7. În sensul acestui articol, părțile prezente și votante înseamnă părțile prezente și care exprimă un vot afirmativ sau negativ.

ARTICOLUL 15

Examinarea conformării cu prevederile convenției

Întâlnirea părților va stabili, pe bază de consens, aranjamente neconflictuale, nejudiciare și de natură consultativă pentru examinarea conformării cu prevederile prezentei convenții. Aceste aranjamente vor permite implicarea adecvată a publicului și pot include opțiunea de a considera comunicări din partea publicului în probleme legate de prezenta convenție.

ARTICOLUL 16

Soluționarea diferendelor

1. Orice diferend apărut între două sau mai multe părți în legătură cu interpretarea sau cu aplicarea prezentei convenții va fi soluționat prin negocieri sau prin orice alt mijloc de soluționare a diferendelor, acceptabil părților implicate în diferend.
2. În timpul semnării, ratificării, acceptării, aprobării sau aderării la prezenta convenție ori în orice moment după aceea o parte are dreptul să declare în scris depozitarului că pentru un diferend nerezolvat conform prevederilor pct. 1 acceptă ca obligatorii, în relația cu orice parte care acceptă aceleași condiții, unul sau ambele mijloace de soluționare:
 - a) înaintarea diferendului către Curtea Internațională de Justiție;
 - b) arbitrajul, în concordanță cu procedura prezentată în anexa nr. II.

3. Dacă părțile implicate în diferend au acceptat ambele mijloace de soluționare a diferendelor, la care se referă pct. 2, diferendul poate fi înaintat numai Curții Internaționale de Justiție, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel.

ARTICOLUL 17

Semnarea

Prezenta convenție va fi deschisă pentru semnare la Aarhus (Danemarca) de la data de 25 iunie 1998 și după aceea la sediul central al Organizației Națiunilor Unite din New York până la data de 21 decembrie 1998 de către statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, precum și de către statele cu statut de membru consultativ al Comisiei Economice pentru Europa, conform pct. 8 și 11 ale Rezoluției 36(IV) din 28 martie 1947 a Consiliului Economic și Social, precum și de către organizațiile de integrare economică regională constituite din statele suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa, cărora statele membre le-au transferat competența în probleme aflate sub incidența acestei convenții, inclusiv competența de a încheia tratate privind aceste probleme.

ARTICOLUL 18

Depozitarul

Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite va acționa ca depozitar al prezentei convenții.

ARTICOLUL 19

Ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea

1. Prezenta convenție va face obiectul ratificării, acceptării sau aprobării de către statele semnatare și de organizațiile de integrare economică regională.

2. Prezenta convenție va fi deschisă spre aderare statelor și organizațiilor de integrare economică regională, la care se referă art. 17, începând cu data de 22 decembrie 1998.

3. Orice alt stat la care nu se referă pct. 2, care este membru al Organizației Națiunilor Unite, poate adera la prezenta convenție după aprobarea de către întâlnirea părților.

4. Orice organizație la care se referă art. 17, care devine parte la prezenta convenție, fără ca nici unul dintre statele sale membre să fie parte, va respecta toate obligațiile care decurg din convenție. Dacă unul sau mai multe state membre ale unei astfel de organizații sunt părți la prezenta convenție, organizația și statele sale membre vor decide asupra responsabilităților lor pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezenta convenție. În astfel de cazuri organizația și statele sale membre nu sunt abilitate să își exercite simultan drepturile care le revin din prezenta convenție.

5. În instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare organizațiile de integrare economică regională la care se referă art. 17 vor declara extinderea competenței lor cu privire la problemele la care se referă convenția. De asemenea, aceste organizații vor informa depozitarul despre orice modificare a ariei lor de competență.

ARTICOLUL 20

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. În sensul prevederilor pct. 1, nici un instrument depus de o organizație de integrare economică regională nu va fi considerat ca suplimentar pe lângă cele depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.

3. Pentru fiecare stat sau organizație la care se referă art. 17, care ratifică, acceptă sau aprobă prezenta convenție ori care aderă după depunerea celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, convenția va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii de către statul sau organizația respectivă a instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

ARTICOLUL 21

Retragerea

În orice moment, după împlinirea a 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru o parte, acea parte se poate retrage din convenție printr-o notificare scrisă către depozitar. Orice astfel de retragere își va face efectul în cea de-a 90-a zi de la data primirii notificării de către depozitar.

ARTICOLUL 22

Texte autentice

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în limbile engleză, franceză și rusă sunt autentice în aceeași măsură, va fi depozitat la secretarul general al Națiunilor Unite.

Drept care subsemnații, având depline puteri, am semnat prezenta convenție.

Întocmită la Aarhus (Danemarca) la 25 iunie 1998.

ANEXA Nr. I

LISTA

cuprinzând activitățile menționate la art. 6 pct. 1a)

1. Sectorul energetic:

- rafinării de uleiuri minerale și benzină;
- instalații de gazeificare și lichefiere;
- centrale termice și alte instalații cu combustie, cu un aport de căldură de 50 MW sau mai mult;
- cuptoare de cocs;
- centrale nucleare și alte reactoare nucleare, inclusiv demontarea sau dezafectarea acestor centrale sau reactoare 1/ (cu excepția stațiilor de cercetare pentru producerea și conversia materialelor fisionabile și fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 MW de încercare termică permanentă);
- instalații pentru re prelucrarea combustibilului nuclear, radioactiv;
- instalații proiectate pentru:
 - producerea sau îmbogățirea combustibilului nuclear;
 - prelucrarea combustibilului nuclear radioactiv sau a deșeurilor cu radioactivitate ridicată;
 - depozitarea finală a deșeurilor radioactive;
- instalații exclusiv pentru depozitarea finală a deșeurilor radioactive;
- instalații exclusiv pentru depozitarea (planificată pentru mai mult de 10 ani) combustibililor nucleari radioactivi sau a deșeurilor radioactive într-un alt loc decât cel de producție.

2. Obținerea și prelucrarea metalelor:

- instalații de prăjire sau de prăjire prin aglomerare a minereurilor de metale (inclusiv minereuri sulfidice);
- instalații pentru producerea fontei brute sau a oțelului (fuziune primară sau secundară), inclusiv turnare continuă cu o capacitate de peste 2,5 t/oră;
- instalații pentru prelucrarea metalelor feroase:
 - (i) instalații de laminare la cald, cu o capacitate de peste 20 t oțel brut/oră;
 - (ii) forjerii cu ciocane a căror energie depășește 50 kJ pe ciocan, iar puterea calorică folosită depășește 20 MW;
 - (iii) aplicarea de acoperiri metalice topite de protecție, cu un aport mai mare de 2 t oțel brut/oră;
- topitorii de metale feroase, cu o capacitate de producție de peste 20 t/zi;
- instalații pentru:
 - (i) obținerea de metale brute neferoase din minereuri, concentrate sau materii prime secundare, prin procese metalurgice, chimice sau electrolitice;
 - (ii) topire, inclusiv pentru realizarea de aliaje ale metalelor neferoase, de produse recuperate (rafinare, turnare etc.), cu o capacitate de topire de peste 4 t/zi la plumb și cadmiu sau 20 t/zi la alte metale;
- instalații pentru tratarea suprafeței metalelor și a materialelor plastice prin procese electrolitice sau chimice, volumul băilor de tratare depășind 30 m³.

Industria de minerale:

- instalații pentru producerea clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 500 t/zi sau a varului în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 50 t/zi ori în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 t/zi;

- instalații de producere a azbestului și de fabricare a produselor pe bază de azbest;

- instalații de fabricare a sticlei, inclusiv a fibrei de sticlă, cu o capacitate de topire de peste 20 t/zi;

- instalații pentru topirea substanțelor minerale și producerea fibrelor minerale, cu o capacitate de topire de peste 20 t/zi;

- instalații pentru fabricarea produselor ceramice prin aprindere, în special a țiglei pentru acoperiș, cărămizilor refractare, țiglei, gresiei ceramice sau a porțelanului, cu o capacitate de producție de peste 75 t/zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu o densitate de depunere/cuptor de peste 300 kg/m³.

4. Industria chimică: producția, înțelegând prin aceasta acele categorii de activități cuprinse în acest paragraf, la scară industrială, prin prelucrarea chimică a următoarelor substanțe sau grupe de substanțe:

a) instalații chimice pentru producerea substanțelor chimice organice de bază, cum ar fi:

(i) hidrocarburi simple (liniare sau ciclice, saturate sau nesaturate, alifatiche sau aromatice);

(ii) hidrocarburi cu conținut de oxigen, ca de exemplu: alcoolii, aldehide, cetone, acizi carboxilici, esteri, acetati, eteri, peroxizi, rășini epoxidice;

(iii) hidrocarburi sulfuroase;

(iv) hidrocarburi azotoase, precum: amine, amide, compuși nitrici, nitroderivați sau nitrați, nitrili, cianați, izocianați;

(v) hidrocarburi cu conținut de fosfor;

(vi) hidrocarburi halogenate;

(vii) compuși organometalici;

(viii) materiale plastice de bază (polimeri, fibre sintetice și fibre pe bază de celuloză);

(ix) cauciucuri sintetice;

(x) vopsele și pigmenți;

(xi) agenți activi de suprafață și surfactanți;

b) instalații chimice pentru obținerea substanțelor chimice anorganice de bază, cum ar fi:

(i) gaze: amoniac, clor sau acid clorhidric gazos, fluor sau acid fluorhidric, oxizi de carbon, compuși cu sulf, oxizi de azot, hidrogen, dioxid de sulf, fosgen;

(ii) acizi: acid cromic, acid fluorhidric, acid fosforic, acid azotic, acid clorhidric, acid sulfuric oleum, acizi sulfuroși;

(iii) baze: hidroxid de amoniu, hidroxid de potasiu, hidroxid de sodiu;

(iv) săruri: clorură de amoniu, clorat de potasiu, carbonat de potasiu, carbonat de sodiu, perborat și nitrat de argint;

(v) metaloizi, oxizi metalici sau alți compuși anorganici, cum ar fi carbură de calciu, carbură de siliciu;

c) instalații chimice pentru producerea de îngrășăminte pe bază de fosfor, azot sau potasiu (îngrășăminte simple sau compuse);

d) instalații chimice pentru obținerea produselor curative pe bază de plante și a biocidelor;

e) instalații care utilizează un proces chimic sau biologic pentru obținerea produselor farmaceutice de bază;

f) instalații chimice pentru producerea explozivilor;

g) instalații chimice în care se folosește tratarea chimică sau biologică pentru obținerea aditivilor alimentari cu proteine, a fermentilor sau a altor substanțe proteice.

5. Gospodărirea deșeurilor:

- instalații pentru incinerarea, recuperarea, tratarea chimică sau depozitarea controlată a deșeurilor;

- instalații pentru incinerarea deșeurilor orășenești, cu o capacitate de peste 3 t/oră;

- instalații pentru depozitarea deșeurilor nepericuloase, cu o capacitate de peste 50 t/zi;

- depozite controlate, care primesc mai mult de 10 t/zi, sau cu o capacitate totală de peste 25.000 t, cu excepția haldelor pentru deșeuri inerte.

6. Stații de epurare a apelor uzate, pentru o populație de peste 150.000 de locuitori

7. Instalații industriale pentru:

a) obținerea de celuloză din lemn sau din alte materiale fibroase similare;

b) obținerea de hârtie și carton, cu o capacitate de producție de peste 20 t/zi.

8. a) construirea de linii de cale ferată pe distanțe mari și de aeroporturi cu o lungime medie de rulare de 2.100 m sau chiar mai mult;

b) construirea de autostrăzi și drumuri pentru circulație rapidă;

c) construirea unui drum nou cu 4 sau mai multe benzi ori reamenajarea și/sau lărgirea unui drum existent cu două benzi ori cu o bandă pentru a asigura 4 sau mai multe benzi acolo unde un astfel de drum nou sau secțiunea reamenajată și/sau lărgită de drum ar putea avea o lungime continuă de 10 sau mai mulți kilometri;

9. a) apele interioare și porturile pentru transportul pe apele interioare care permit trecerea unor vase de peste 1.350 t;

b) porturile comerciale, danele pentru încărcări și descărcări ce sunt legate de uscat și porturi exterioare (exclusiv danele pentru feribot), care pot primi vase de peste 1.350 t.

10. Scheme de extracție a apei subterane sau reîncărcare artificială a apei subterane, unde volumul anual de apă extrasă sau reîncărcată este echivalent cu sau depășește 10 milioane m³.

11. a) lucrări pentru transferul resurselor de apă între bazinele riverane, în cazul în care acest transfer are ca scop prevenirea deficitului de apă și în care cantitatea de apă transferată depășește 100 milioane m³/an;

b) în toate celelalte cazuri, lucrări pentru transferul resurselor de apă între bazine riverane în care debitul mediu multianual al bazinului de extracție depășește 2.000 milioane m³/an și unde cantitatea de apă transferată depășește 5% din acest debit.

În ambele cazuri sunt excluse transferurile de apă potabilă prin conducte.

12. Extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale, acolo unde cantitatea extrasă depășește 500 t/zi în cazul petrolului și 500.000 m³/zi în cazul gazelor.

13. Baraje sau alte instalații proiectate pentru reținerea sau acumularea permanentă a apei, acolo unde cantitatea nouă sau suplimentarea de apă reținută ori acumulată depășește 10 milioane m³.

14. Conducte pentru transportul gazelor, țițeiului sau al substanțelor chimice, cu un diametru mai mare de 800 mm și cu o lungime mai mare de 40 km

15. Instalații pentru creșterea intensivă a păsărilor și porcilor, cu mai mult de:

a) 40.000 locuri pentru păsări;

b) 2.000 locuri pentru creșterea porcilor (peste 30 kg); sau

c) 750 locuri pentru scroafe.

16. Cariere și exploatare miniere în carieră, acolo unde suprafața amplasamentului depășește 25 ha, sau extracția turbei, acolo unde suprafața amplasamentului depășește 150 ha

17. Construirea liniilor electrice suspendate având o tensiune de 220 kV sau mai mult și o lungime mai mare de 15 km

18. Instalații pentru depozitarea produselor petroliere, petrochimice sau chimice, cu o capacitate de 200.000 t sau mai mult

19. Alte activități:

- instalații pentru pretratarea (operațiuni cum ar fi: spălare, albire, mercerizare) sau vopsirea fibrelor ori a textilelor, acolo unde capacitatea de tratare depășește 10 t/zi;

- instalații pentru tăbăcirea pieilor brute și crude, acolo unde capacitatea de tratare depășește 12 t de produse finisate/zi:

a) abatoare cu o capacitate de producere a carcaselor mai mare de 50 t/zi;

b) tratarea și prelucrarea axată pe obținerea produselor alimentare din:

(i) materii prime animaliere (altele decât laptele), cu o capacitate de producție a produselor finite mai mare de 75 t/zi;

(ii) materii prime vegetale, cu o capacitate de producție a produselor finite mai mare de 300 t/zi (valoarea medie trimestrială);

c) tratarea și prelucrarea laptelui, cantitatea de lapte primită fiind mai mare de 200 t/zi (valoarea medie trimestrială);

- instalații pentru depozitarea și reciclarea carcaselor de animale și a deșeurilor animaliere, cu o capacitate mai mare de 10 t/zi;

- instalații pentru tratarea suprafețelor substanțelor, obiectelor sau produselor cu solvenți organici, în special pentru prelucrare, tipărire, captușire, degresare, impermeabilizare, calibrare, vopsire, curățare sau impregnare, cu o capacitate de consum mai mare de 150 kg/oră sau mai mult de 200 t/an;

- instalații pentru producerea de carbon (cărbune care arde greu) sau de electrografit prin incinerare sau grafitizare

20. Orice activitate care nu este specificată în paragrafele 1-19, la care participarea publicului este asigurată printr-o procedură de evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu legislația națională

21. Prevederile art. 6 pct. 1a) nu se aplică nici unui proiect de mai sus, inițiat în mod exclusiv sau în principal pentru cercetarea, dezvoltarea sau testarea unor metode ori produse noi pentru o perioadă mai mică de 2 ani, dacă ele ar putea determina unele efecte negative semnificative asupra mediului și sănătății.

22. Orice modificare sau extindere a activităților, acolo unde o astfel de modificare sau extindere satisface criteriile/limitele stabilite prin prezenta anexă, se va supune prevederilor art. 6 pct. 1a). Orice altă modificare sau extindere a activităților se va supune prevederilor art. 6 pct. 1b).

NOTE:

1. Centralele atomoelectrice și alți reactori nucleari încetează să mai fie considerate astfel de instalații atunci când toți combustibilii nucleari și alte elemente contaminate radioactiv au fost înlăturate definitiv de pe locul de montaj al instalației.

2. În scopul acestei convenții, aeroport înseamnă un aeroport care respectă definiția prevăzută în Convenția de la Chicago din 1994, care a înființat Organizația Internațională a Aviației Civile (anexa nr. 14).

3. În sensul acestei convenții, drum cu circulație rapidă înseamnă un drum care respectă definiția prevăzută în **Acordul** european asupra principalelor artere de trafic internațional din 15 noiembrie 1975.

ANEXA Nr. II

ARBITRAJUL

1. În cazul unui diferend care a fost înaintat spre arbitraj conform prevederilor art. 16 pct. 2 din prezenta convenție, o parte sau părțile vor notifica secretariatului obiectul problemei de arbitraj și vor indica în mod special articolele convenției a căror interpretare sau aplicare este în discuție. Secretariatul va înainta informarea primită tuturor părților la prezenta convenție.

2. Tribunalul de arbitraj va fi alcătuit din 3 membri. Atât partea sau părțile reclamante, cât și cealaltă parte sau părți la diferend vor desemna câte un arbitru, iar cei 2 arbitri numiți vor desemna, printr-un acord comun, un al treilea arbitru care va fi președintele tribunalului de arbitraj. Acesta din urmă nu va avea aceeași naționalitate ca una dintre părțile în dispută, nu va locui sau nu va folosi ca loc de reședință teritoriul uneia dintre părți, nu va fi angajat de nici una dintre ele și nu va avea de-a face cu cazul în nici o altă calitate.

3. Dacă președintele tribunalului de arbitraj nu a fost desemnat în decurs de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, Secretariatul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, la solicitarea oricărei părți, va proceda la desemnarea președintelui într-un nou termen de două luni.

4. Dacă una dintre părțile în diferend nu numește un arbitru în timp de două luni de la primirea cererii, cealaltă parte are dreptul să îl informeze pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl va desemna pe președintele tribunalului de arbitraj în decursul următoarelor două luni. După desemnarea sa președintele tribunalului de arbitraj va solicita părții care nu și-a numit un arbitru să facă acest lucru în interval de două luni. Dacă nu se reușește acest lucru timp de două luni, președintele îl va informa pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va face această numire în timpul următoarelor două luni.

5. Tribunalul de arbitraj va lua decizia în concordanță cu dreptul internațional și cu prevederile prezentei convenții.

6. Orice tribunal de arbitraj, constituit conform prevederilor acestei anexe, își va întocmi propriile reguli de procedură.

7. Deciziile tribunalului de arbitraj, privind atât procedura, cât și fondul, vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor săi.

8. Tribunalul are dreptul să ia măsurile adecvate pentru a stabili faptele.

9. Părțile în diferend vor facilita activitatea tribunalului de arbitraj și, în mod special, utilizând toate mijloacele avute la dispoziție:

a) îi vor furniza toate documentele, instrumentele și informațiile relevante;

b) îi vor permite, dacă este necesar, să solicite martori sau experți și vor lua în seamă mărturia lor.

10. Părțile și arbitrii vor proteja confidențialitatea oricăror informații pe care aceștia le primesc în mod confidențial în cursul lucrărilor tribunalului de arbitraj.

11. Tribunalul de arbitraj, la cererea uneia dintre părți, are dreptul să recomande măsuri interimare de protecție.

12. Dacă una dintre părțile în diferend nu se prezintă în fața tribunalului de arbitraj sau nu reușește să își apere cauza, cealaltă parte poate cere tribunalului să continue procedurile și să dea decizia finală. Absența uneia dintre părți sau imposibilitatea de a-și apăra cauza nu va constitui un obstacol în calea lucrărilor.

13. Tribunalul de arbitraj are dreptul să audieze și să decidă asupra unor cereri reconvenționale direct legate de subiectul diferendului.

14. Cheltuielile de judecată, inclusiv retribuiția arbitrilor, vor fi suportate în mod egal de părțile în diferend, cu excepția situațiilor în care tribunalul de arbitraj stabilește astfel, datorită unor împrejurări specifice cauzei. Tribunalul de arbitraj va păstra o evidență a tuturor cheltuielilor sale și va furniza părților o situație finală a acestora.

15. Orice parte la prezenta convenție, care are un interes de natură juridică referitor la subiectul diferendului care poate fi afectat de o decizie în cauză, poate interveni în timpul procedurilor cu acordul tribunalului de arbitraj.

16. Tribunalul de arbitraj va emite hotărârea în termen de 5 luni de la data la care a fost constituit, atunci când nu consideră necesar să extindă limita de timp pentru o perioadă care să nu depășească 5 luni.

17. Hotărârea tribunalului de arbitraj va fi însoțită de o expunere de motive. Aceasta va fi definitivă și obligatorie pentru toate părțile în diferend. Hotărârea va fi transmisă de către tribunalul de arbitraj părților în diferend și Secretariatului. Secretariatul va remite comunicarea primită tuturor părților la convenție.

18. Orice diferend care ar putea apărea între părți cu privire la interpretarea sau executarea hotărârii va fi înaintat de oricare dintre părți tribunalului de arbitraj care a emis hotărârea sau, dacă acesta nu poate fi sesizat, unui alt tribunal constituit în acest scop și în același mod ca primul.